

Sami Uotinen

41/03.01.00/2023

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo.stm@gov.fi
VN/24836/2023

Lausuntopyyntö 3.10.2023

Asiakasmaksuasetuksen muutokset

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa ns. asiakasmaksuasetukseen ehdotetuista muutoksista. Asiakasmaksuihin tehtäisiin säännönmukaiset indeksitarkistukset (noin 10 prosenttia), minkä lisäksi eräitä maksuja ehdotetaan hallitusohjelmaan perusten korotettavaksi 10 prosentilla. Korotukset painottuisivat erikoissairaanhoidon maksuihin. Korotukset tulisivat voimaan vuoden 2024 alusta.

Asian arviointia

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy vastustaa sitä, että indeksitarkistusten ja tasokorotusten tuoma maksutuottojen kasvu 26,9 miljoonaa euroa leikataan hyvinvointialueiden rahoituksesta. Asiakasmaksutulot (noin 1,5 miljardia euroa) ovat valtion rahoituksen lisäksi ainoa huomattava hyvinvointialueiden rahoituksen lähde. Asiakasmakujen periminen perustuu lainsäädännön rajoissa hyvinvointialueiden omiin päätöksiin. Hyvinvointialueiden erittäin tiukka taloudellinen tilanne huomioon ottaen, maksutuottojen leikkaus käytännössä pakotta hyvinvointialueet ottamaan korotetut maksut käyttöön täysimääräisinä. Näin hyvinvointialueiden itsehallintoon kuuluvaa päätäntävaltaa tosiasiallisesti rajoitetaan.

Mikäli maksutuottoja halutaan lisätä, on valittu erikoissairaanhoidon maksujen korottaminen muihin vaihtoehtoihin (perusterveydenhuollon maksut ja sosiaalihuollon maksut) verrattuna vähiten ongelmallinen kohdennus.

Kohdennuksesta huolimatta perusterveydenhuollonkin osalta maksuja korotetaan. Näin esim. fysioterapian ja sarjahoitojen maksujen osalta. Näiden useasti toistuvien palvelujen osalta maksujen korottamista ei ole pidettävä oikein kohdennettuna ratkaisuna.

Terveydenhuollon maksujen korotukset tarkoittavat myös sitä, että yhä useammalla palvelujen käyttäjällä täytyy asiakasmaksulain 6 a §:n tarkoittama maksukatto. Käytännössä

terveydenhuollon maksujen korottaminen lisää myös toimeentulotuen menoja, koska julkisen terveydenhuollon maksut otetaan toimeentulotuessa huomioon.

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy

Johanna Sorvettula
Toimitusjohtaja

Sami Uotinen
Johtava juristi